

V Bruseli 16. decembra 2023
(OR. en)

16890/23

LIMITE

ENER 701
ECOFIN 1391

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0444(NLE)**

POZNÁMKA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov (časť I)
Komu:	Rada
Č. dok. Kom.:	16139/23
Predmet:	Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2022/2576, pokiaľ ide o predĺženie obdobia jeho uplatňovania. – politická dohoda

ÚVOD

1. Komisia 28. novembra 2023 predložila návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2022/2576, pokiaľ ide o predĺženie obdobia jeho uplatňovania¹.
2. Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2576 (ďalej len „nariadenie o solidarite“) zahŕňa dočasné núdzové opatrenia zamerané na zníženie vysokých cien energie a zvýšenie bezpečnosti dodávok plynu prostredníctvom i) užšej solidarity v prípade skutočného stavu núdze a nedostatku dodávok plynu, ii) lepšej koordinácie medzi členskými štátmi, iii) obmedzenia volatility cien plynu a elektriny a iv) stanovenia spoľahlivých referenčných cien plynu.
3. Komisia navrhuje predĺžiť obdobie uplatňovania nariadenia o solidarite o jeden rok do 31. decembra 2024.

---

¹ 16139/23.

4. Vzhľadom na pretrvávajúce ťažkosti ovplyvňujúce bezpečnosť dodávok plynu do EÚ a na skutočnosť, že svetové trhy s plynom a úrovne cien stále nie sú porovnateľné s predkrízovou situáciou, sa takéto ciele a časovo obmedzené predĺženie považuje za potrebné na posilnenie solidarity a zníženie napätia na trhoch s plynom.

AKTUÁLNY STAV

5. O návrhu sa rokovalo na zasadnutiach pracovnej skupiny pre energetiku 5., 7. a 12. decembra 2023.
6. Predsedníctvo po zohľadnení pripomienok členských štátov predložilo prvú revíziu znenia² na účely výmeny názorov na zasadnutí Coreperu 15. decembra 2023.
7. Keďže revidované znenie by mohla akceptovať veľká väčšina členských štátov, predsedníctvo teraz predkladá znenie uvedené v prílohe k tejto poznámke s cieľom dosiahnuť politickú dohodu na nadchádzajúcom zasadnutí Rady TTE (energetika) 19. decembra.
8. V texte sa v záujme jeho vylepšenia vykonalo niekoľko ďalších právno-lingvistických a štylistických zmien vrátane zosúladenia identických odôvodnení v troch nariadeniach týkajúcich sa núdzových situácií.
9. Zmeny oproti návrhu Komisie sú v prípade doplnení vyznačené **tučným písmom** a vypustené časti symbolom [...]. Nové zmeny oproti dokumentu 16182/23 sa uvádzajú **tučným podčiarknutým písmom** a symbolom [...].

ZÁVER

10. Vzhľadom na uvedené sa Rada vyzýva, aby kompromisné znenie predsedníctva uvedené v prílohe k tejto poznámke preskúmala, prerokovala nedoriešené otázky, ktoré vzniesli delegácie, a dosiahla politickú dohodu o tomto nariadení Rady.

---

² 16182/23.

NARIADENIE RADY (EÚ) 2023/...

z ...,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2022/2576, pokiaľ ide o predĺženie obdobia jeho uplatňovania

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 122 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2576³ bolo prijaté v reakcii na krízu dodávok plynu spôsobenú nevyprovokovanou a neodôvodnenou **útočnou vojnou** Ruska **proti** [...] Ukrajine [...] a na potrebu Únie reagovať dočasnými opatreniami v duchu solidarity medzi členskými štátmi. Jeho cieľom je zmierniť vplyv na cenu plynu riešením dopytu po ňom a jeho ponuky, zaistením bezpečnosti dodávok v celej Únii a posilnením solidarity.
- (2) V nariadení (EÚ) 2022/2576 sa stanovuje dočasný právny rámec na lepšiu koordináciu nákupu plynu, opatrenia na predchádzanie nadmerným cenám plynu a nadmernej vnútrodnej volatility na trhoch s energetickými derivátmi a opatrenia pre prípad stavu núdze v oblasti dodávok plynu.

---

³ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2576 z 19. decembra 2022 o posilnení solidarity prostredníctvom lepšej koordinácie nákupu plynu, spoľahlivých referenčných cien a cezhraničnej výmeny plynu (Ú. v. EÚ L 335, 29.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2576/oj>).

- (3) Obdobie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2022/2576 bolo pôvodne obmedzené do 30. decembra 2023.
- (4) V súlade s článkom 30 nariadenia (EÚ) 2022/2576 Komisia dané nariadenie preskúmala a **28. septembra 2023 vydala správu, v ktorej zhrnula hlavné zistenia [...]** (ďalej len „správa“)⁴. V tejto správe sa dospelo k záveru, že nariadenie (EÚ) 2022/2576 zohralo dôležitú úlohu pri stabilizácii situácie na trhu s plynom a **pri zabezpečení primeraných dodávok plynu do Únie** a že tvorí dôležitú súčasť súboru nástrojov na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu do Únie.
- (5) V nariadení (EÚ) 2022/2576 **sa ustanovuje urýchlené zriadenie služby umožňujúcej agregáciu dopytu a spoločný nákup plynu [...]** a vyžaduje sa ním, aby členské štáty prijali vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa plynárenské podniky a podniky spotrebúvajúce plyn, ktoré podliehajú ich jurisdikcii, zúčastňovali na procese agregácie dopytu organizovanom poskytovateľom služieb ako na jednom z možných prostriedkov na dosiahnutie cieľov naplnenia uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938⁵ [...]. Členské štáty a plynárenské podniky, ako aj podniky spotrebúvajúce plyn sa na mechanizme agregácie dopytu a spoločného nákupu zriadenom podľa nariadenia (EÚ) 2022/2576 (ďalej len „AggregateEU“) účinne podieľajú a prispeli k tomu, aby sa do októbra 2023 dosiahla celková agregácia dopytu po plyne v objeme **44,[...]04 mld. m³**, čo zodpovedá viac ako trojnásobku povinného objemu agregácie dopytu. To ukazuje, že mechanizmus AggregateEU vyvolal veľký záujem účastníkov trhu.

---

⁴ [...]

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1938 z 25. októbra 2017 o opatreniach na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 994/2010 (Ú. v. EÚ L 280, 28.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

- (6) V správe sa dospelo k záveru, že mechanizmus AggregateEU poskytol európskym kupujúcim dodatočné príležitosti na obstaranie plynu od spoľahlivých dodávateľov za konkurenčných podmienok a zabezpečil transparentnosť dopytu a ponuky na trhu, čím prispel k zníženiu volatility trhov.
- (7) Pokiaľ ide o pravidlá dohľadu nad trhom, v nariadení (EÚ) 2022/2576 sa vyžaduje, aby obchodné miesta, na ktorých sa obchoduje s komoditnými derivátmi týkajúcimi sa energie, zriadili pre každý komoditný derivát týkajúci sa energie, s ktorým sa na nich obchoduje, mechanizmus riadenia vnútrodennej volatility založený na hornej a dolnej cenovej hranici [...], ktorou sa vymedzujú ceny, nad a pod ktorými sa nesmú vykonávať objednávky (ďalej len „mechanizmus riadenia vnútrodennej volatility“). V správe sa skonštatovalo, že trhy s plynom stále zaznamenávajú výskyty značnej volatility a že mechanizmus riadenia vnútrodennej volatility môže zohrávať úlohu pri predchádzaní nadmernému nárastu cien a pri stabilizácii trhu.
- (8) Podľa nariadenia (EÚ) 2022/2576 **má** Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) [...] **vypracúvať** a **zverejňovať** denné odhady cien skvapalneného zemného plynu (LNG) a denné referenčné hodnoty LNG na základe údajov z trhu s LNG o transakciách, ktoré [...] **má** agentúra ACER systematicky zbierať a spracúvať. Odhady cien a referenčné hodnoty LNG priniesli trhu väčšiu transparentnosť, čím posilnili schopnosť účastníkov trhu zabezpečiť dodávky LNG za konkurenčné ceny. V správe sa dospelo k záveru, že odhady cien a referenčná hodnota LNG sa ukázali ako užitočné pri stabilizácii trhu.

- (9) V nariadení (EÚ) 2022/2576 sa stanovuje viacero ustanovení o bezpečnosti dodávok a solidarite pre prípad stavu núdze v oblasti dodávok plynu, aby bolo možné lepšie koordinovať organizáciu opatrení v oblasti energetickej solidarity v prípade núdzovej situácie. [...] Kapitoulou IV **nariadenia (EÚ) 2022/2576** sa dočasne doplnilo nariadenie (EÚ) 2017/1938, a to predovšetkým tým, že sa v nej stanovuje automatické uplatňovanie mechanizmu solidarity v prípade neexistencie dvojstranných dohôd, ako aj rozšírenie mechanizmu solidarity na LNG a objemy plynu kritické pre bezpečnosť dodávok elektriny. Okrem toho **sa v nariadení (EÚ) 2022/2576 stanovujú dočasné opatrenia na zníženie spotreby chránených odberateľov, ktorá nie je nevyhnutná, a záruky pre cezhraničné toky [...].** V správe sa dospelo k záveru, že dočasné ustanovenia o bezpečnosti dodávok a solidarite sa ukázali ako užitočné na predchádzanie plynovej krízy, zmiernenie jej následkov, ako aj na uľahčenie úsilia o zníženie dopytu.
- (10) Záver vyplývajúci zo správy, že závažné ťažkosti v oblasti bezpečnosti dodávok energie do Únie pretrvávajú, platí aj naďalej. Situácia na svetových trhoch s plynom je naďalej veľmi napätá. Ceny plynu sú naďalej oveľa vyššie ako pred krízou, čo má neodvratné dôsledky pre kúpnu silu občanov Únie a konkurencieschopnosť podnikov z Únie. Ďalším aspektom súčasnej situácie je volatilita trhu s **plynom**. Z nedávnych výskytov značnej volatility zaznamenaných v lete a na jeseň 2023, spôsobených udalosťami ako štrajk v austrálskych zariadeniach LNG alebo narušenie plynovodu Balticconnector, vyplýva, že trhy sú stále nestabilné a zraniteľné aj voči relatívne malým otrasom pri ponuke a dopyte. Prebiehajúca kríza na Blízkom východe predstavuje ďalšie významné geopolitické riziko s potenciálnym vplyvom na ceny a dodávky plynu. Za takýchto podmienok môže strach z nedostatku vyvolať silné reakcie, ktoré budú mať závažné dôsledky na ceny.

- (11) V dôsledku značného zníženia dovozu ruského plynu cez plynovod za posledný rok sa dostupnosť dodávok plynu do Únie v porovnaní s predkrízovými úrovňami do veľkej miery znížila. Očakáva sa, že pri aktuálnej úrovni dovozu plynu cez plynovod bude dovoz z Ruska do Únie predstavovať približne 20 mld. m³, pokiaľ sa tento nespoľahlivý dovoz úplne nepreruší. To by predstavovalo približne o 110 mld. m³ menej ako v roku 2021. Toto zníženie predstavuje riziko výskytu nedostatku plynu v Únii.
- (12) Svetové trhy s plynom sú v súčasnosti veľmi napäté a očakáva sa, že to tak ešte nejaký čas zostane. Svetové dodávky LNG sa za posledné dva roky zvýšili iba mierne, pretože prírastky skvapalňovacej kapacity boli obmedzené, v najväčších vývozných zariadeniach dochádzalo k výpadkom a znížili sa dodávky plynu do zariadení na skvapalňovanie zemného plynu. Významný nárast kapacity skvapalňovania zemného plynu sa očakáva až v priebehu roka 2025. **Očakáva sa preto**, že v najbližšej budúcnosti sa nepodarí dosiahnuť na trhu stabilnú rovnováhu. Táto situácia má negatívne dôsledky na ceny plynu, ktoré napriek tomu, že už nedosahujú maximá z leta 2022, naďalej zostávajú viac než dvakrát také vysoké ako pred krízou.
- (13) Vzhľadom na súčasné napäté trhové podmienky sa môžu ceny znovu nadmerne zvýšiť v dôsledku nepredvídaných udalostí a náhlych otrasov, akým môže byť oživenie ázijského dopytu po LNG, **ktoré by mohlo** znížiť dostupnosť plynu na svetovom trhu s plynom. [...], chladná zima, **ktorá** by mohla viesť k zvýšeniu dopytu po plyne až o 30 mld. m³, extrémne poveternostné podmienky potenciálne [...] ovplyvňujúce prečerpávacie vodné elektrárne a výrobu jadrovej energie v dôsledku nízkej hladiny vody, **čo by viedlo** k zvýšeniu dopytu po výrobe energie pomocou plynu, ďalšie narušenia kritických infraštruktúr, **ako boli** sabotáže plynovodu NordStream v septembri 2022 a narušenie plynovodu Balticconnector v októbri 2023, ako aj zhoršenie geopolitického prostredia a panorámy hrozieb v dodávajúcich regiónoch, napríklad v dôsledku krízy na Blízkom východe.

- (14) Vzhľadom na súčasnú napätú rovnováhu medzi ponukou a dopytom môže mať aj mierne narušenie dodávok plynu alebo dokonca len hrozba takéhoto narušenia dramatický vplyv na trh s plynom a spôsobiť závažné a trvalé poškodenie hospodárstva a občanov Únie.
- (15) V dôsledku súčasnej krízy je celá Únia vystavená rizikám nedostatku energie a vysokých cien energie. Pretrvávajúce závažné ťažkosti, ktoré naďalej ovplyvňujú bezpečnosť dodávok plynu do Únie, ako aj všetky nové ťažkosti a úroveň cien plynu môžu negatívne ovplyvniť hospodársku situáciu, konkurencieschopnosť priemyslu a kúpnu silu občanov.
- (16) Keďže Únia je jednotný trh, nedostatok plynu v jednom členskom štáte by mal vážne dôsledky vo všetkých ostatných členských štátoch, a to v podobe fyzického nedostatku dodávok plynu, cenovej volatility alebo narušenia priemyselných reťazcov v dôsledku možných obmedzení konkrétnych priemyselných odvetví v niektorom členskom štáte. Všetky členské štáty môžu v duchu solidarity naďalej prispievať k znižovaniu rizika nedostatku energie, a tým pomôcť pri obmedzení volatility cien plynu.
- (17) Predĺženie obdobia uplatňovania nariadenia (EÚ) 2022/2576 predstavuje výnimočné a časovo obmedzené opatrenie v reakcii na pretrvávajúce a nové závažné ťažkosti pri dodávkach energie, ktoré prinášajú riziko bezprostrednej krízy. Predĺžením uplatňovania sa jednoznačne zníži volatilita trhov a posilní solidarita.

- (18) Potreba konať je naliehavá. Nepredĺženie obdobia uplatňovania nariadenia 2022/2576, ktoré sa prestane uplatňovať 30. decembra 2023, by prinieslo riziko zmeny krehkej stability, ktorú Únia doteraz dosiahla, a zhoršila by sa odolnosť voči pravdepodobnému budúcemu vývoju, akým je napríklad úplné zastavenie dovozu ruského plynu. Predĺženie obdobia uplatňovania nariadenia (EÚ) 2022/2576 je okrem toho v súlade s plánom REPowerEU⁶, **ktorý ohlásila Komisia vo svojom oznámení z 18. mája 2022** a ktorého cieľom je ochrániť občanov a hospodárstvo Únie pred nadmernými cenami a nedostatočnými dodávkami energie.
- (19) Pretrvávajúce napätie v oblasti dodávok energie odôvodňuje predĺženie **obdobia** uplatňovania ustanovení o agregácii dopytu a spoločnom nákupe v nariadení (EÚ) 2022/2576, keďže pomôžu zabezpečiť spravodlivejší prístup podnikov vo všetkých členských štátoch k novým alebo dodatočným zdrojom plynu. [...] **Uvedenými ustanoveniami sa** takisto pomáhajú zabezpečiť lepšie podmienky, než aké by sa inak uplatňovali na podniky nakupujúce plyn využitím poskytovateľa služieb, čím prispievajú k bezpečnosti dodávok.
- (20) Predĺžením **obdobia** uplatňovania ustanovení o agregácii dopytu a spoločnom nákupe by sa posilnila solidarita Únie pri nákupe a distribúcii plynu. V duchu solidarity bude predĺžená dostupnosť agregácie dopytu a spoločného nákupu podporovať najmä tie podniky, ktoré predtým nakupovali plyn len alebo hlavne od ruských dodávateľov, a to tak, že im pomôže získať dodávky od alternatívnych dodávateľov alebo poskytovateľov zemného plynu za výhodných podmienok.

---

⁶ [...] [...]

- (21) V záujme podpory účastníkov trhu počas tejto zimy a ďalšieho vťahného obdobia by sa mala zabezpečiť kontinuita prevádzky **mechanizmu** [...] AggregateEU [...]. Súčasťou toho je aj možnosť predĺženia súčasnej zmluvy s poskytovateľom služieb v súlade s nariadením **Európskeho parlamentu a Rady** (EÚ, Euratom) 2018/1046⁷.
- (22) V záujme zvýhodnenia odberateľov, dosiahnutia cenovej stability a bezpečnosti dodávok energie je predĺženie **obdobia** uplatňovania odôvodnené aj v prípade ustanovení **nariadenia (EÚ) 2022/2576**, ktorými sa zavádza mechanizmus riadenia vnútrodennej volatility, odhad cien LNG a referenčná hodnota LNG.
- (23) Vzhľadom na uvedené pretrvávajúce riziká ohrozujúce stabilné dodávky plynu je okrem toho vhodné o ďalší rok predĺžiť aj **obdobie** uplatňovanie ustanovení pre prípad stavu núdze v oblasti dodávok plynu [...], a to v súlade so zisteniami správy o pozitívnom účinku **uvedených** ustanovení. Hodnoty kritických objemov plynu v prílohe I zostanú platné aj na obdobie predĺženého uplatňovania nariadenia **(EÚ) 2022/2576** do konca roka 2024.

---

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

- (24) Predĺženie uplatňovania nariadenia (EÚ) 2022/2576 by malo byť dočasné a malo by nadobudnúť účinnosť 31. decembra 2023, aby sa ním zabezpečilo kontinuálne uplatňovanie príslušných ustanovení, a malo by platiť jeden rok, [...] do 31. decembra 2024. Predĺženie uplatňovania o jeden rok je potrebné a primerané vzhľadom na dlhodobú povahu závažných ťažkostí s dodávkami energie a výsledné riziká v oblasti cien a bezpečnosti dodávok, ktoré by mali podľa očakávaní pokračovať minimálne počas celého roka 2024. **Vzhľadom na to, že objemy plynu agregované prostredníctvom platformy agregácie dopytu do októbra 2023 už dosiahli trojnásobok požadovaných objemov, predĺženie [...] obdobia uplatňovania nariadenia (EÚ) 2022/2576 by nemalo [...] zahŕňať povinnú účasť na agregácii dopytu.**
- (25) Nariadenie (EÚ) 2022/2576 by sa preto malo uplatňovať do 31. decembra 2024.
- (26) Keďže cieľ tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality stanovenou v uvedenom článku toto nariadenie nepresahuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (27) Nariadenie (EÚ) 2022/2576 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (EÚ) 2022/2576

Nariadenie (EÚ) 2022/2576 sa mení takto:

1. V článku 5 sa odsek 5 nahrádza takto:

„Komisia môže poskytovateľa služieb požiadať, aby poskytol všetky informácie potrebné na plnenie úloh stanovených v článku 7.“

2. Článok 10 sa vypúšťa.

[...]3. V článku 31 sa druhý odsek nahrádza takto:

„Uplatňuje sa do 31. decembra 2024.“.

[...]4. Príloha I sa mení takto:

a) v časti a) sa poznámka pod čiarou č. 1 nahrádza takto:

„Údaje v prílohe I častiach a) a b) vychádzajú z údajov zimného posúdenia primeranosti podľa článku 9 nariadenia (EÚ) 2019/941, ktoré vykonala Európska sieť prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO-E), s výnimkou údajov týkajúcich sa Malty, ktorá pri výrobe elektriny závisí výlučne od dodávok LNG bez významných skladovacích kapacít. Vzhľadom na špecifickosť plynu s nízkou výhrevnosťou by sa hodnoty pre Holandsko v tejto tabuľke mali vynásobiť konverzným faktorom 37,89 vydeleným 35,17. Príloha I časť a) predstavuje jednotlivé mesačné objemy vypočítané sieťou ENTSO-E za mesiace december 2022 až marec 2023; údaje uvedené v prílohe I časti b) za mesiace apríl 2023 až december 2024 predstavujú priemer hodnôt za obdobie od decembra 2022 do marca 2023.“;

[...]b) **v časti b)** sa [...] **záhlavie** [...] nahrádza takto:

Maximálne objemy plynu kritické pre bezpečnosť dodávok elektriny podľa článku 23 na obdobie od apríla 2023 do decembra 2024 (hodnoty v miliónoch m³):

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti [...]

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 31. decembra 2023.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V [...] ..., ...

Za Radu

predseda/predsedníčka
